

Patiënteninformatie

Adviezen bij een bestraling in de onderbuik bij een vrouw

Centrum voor oncologie
Radiotherapie

Inhoud

Inhoud	3
Inleiding.....	4
Belangrijk.....	4
Adviezen bij een bestraling in de onderbuik	5
Huidreacties	5
Algemeen advies om huidirritatie te verminderen.....	5
Buikpijn, krampen en diarree.....	7
Moeilijkheden bij het plassen	8
Algemeen advies om ongemakken te beperken.....	8
Effect op de geslachtsorganen.....	9
Algemeen advies	9
Vermoeidheid	9
Tot slot	10
Wie contacteren bij vragen/ problemen?	10
Persoonlijke notities / vragen	11

AZ Turnhout heeft deze informatiefolder met de grootste zorg opgemaakt. De inhoud ervan is echter algemeen en indicatief. De folder omvat niet alle medische aspecten. Hij vervangt de raadpleging bij je zorgverlener niet. Mocht deze folder vergissingen, tekortkomingen of onvolledigheden bevatten dan zijn AZ Turnhout, personeel en artsen hiervoor niet aansprakelijk.

Inleiding

In deze brochure vindt u informatie en adviezen bij een bestraling van de onderbuik.

Wij raden u aan om ook de brochure 'Radiotherapie in AZ Turnhout' te lezen. In deze brochure vindt u algemene informatie over bestralingen.

Het is niet mogelijk om in deze brochure alle details voor elke individuele situatie te beschrijven. Aarzel daarom niet om zo nodig extra vragen te stellen aan uw arts of aan een verpleegkundige/medisch technoloog op de afdeling radiotherapie.

Belangrijk

Als u een kinderwens heeft of als u zwanger bent op het moment dat u een behandeling met ioniserende stralen nodig heeft, is het zeer belangrijk dat u dit meldt aan de radiotherapeut.

Adviezen bij een bestraling in de onderbuik

Tijdens de periode waarin u de bestraling krijgt toegediend, kan het zijn dat u neveneffecten ondervindt.

Huidreacties

De dokter die de radiotherapie voor u plant en opvolgt, zal u bij de eerste consultatie de nodige informatie geven over de huidverzorging, indien dit voor u van toepassing zou zijn.

De adviezen die hier volgen, zijn preventieve maatregelen om eventuele huidirritatie te voorkomen. We raden aan om tijdens de bestraling deze maatregelen te volgen, ook wanneer we geen huidproblemen verwachten.

Algemeen advies om huidirritatie te verminderen

- Was u dagelijks met 'zeep zonder zeep' (Eucerin ph 5 douchecrème®, Eucerin doucheolie®, baby BodySol®).
- Neem een douche in plaats van een bad. In bad zal de huid verweken waardoor de huid gevoeliger wordt.
- Gebruik lauw water.
- Gebruik een zacht washandje en een zachte handdoek.
- Dep de huid voorzichtig droog (niet wrijven).
- Houd de huidplooien goed droog. Vooral in de liezen en in de bilnaad ontstaat er sneller irritatie.
- Laat de huid goed drogen op deze plaatsen voor u ze terug bedekt.
- Gebruik 2 keer per dag een dun laagje Flamigel ter hoogte van de huidplooien zodat de huid goed gehydrateerd blijft. Telkens de zalf even laten drogen voor u de huid terug gaat bedekken met kleding. **(De huidplooien moeten terug droog zijn!)**
- Reinig na toiletbezoek de aars en de bilnaad met zachte Kamillosandoekjes. Deze doekjes zijn verkrijgbaar in de supermarkt of bij de apotheek. Indien er toch irritatie ontstaat, dan raden wij u aan om de verpleegkundige van radiotherapie hiervan op de hoogte te brengen. Die zal u advies geven.

- Het is beter om niet zwemmen in chloor of zout water. Chloor en zout drogen de huid uit en veroorzaken irritatie.
- Gebruik **tijdens de bestraling geen** talkpoeder, eosine of Flammazine.
- Vermijd druk en wrijvingen op de bestraalde huid en draag zoveel mogelijk losse katoenen kledij en katoenen ondergoed.
- Gebruik op de bestraalde huid geen geparfumeerde verzorgingsproducten of deodorant.
- Gebruik geen kleefpleisters op de bestraalde huid.
- U mag uw bikinilijn **niet** ontharen. Door het ontharen kunnen er wondjes ontstaan.
- Stel uw huid niet bloot aan extreme temperaturen. Gebruik geen ijszakje of warmwaterkruik. Gebruik geen sauna of solarium.
- Stel de bestraalde huid tijdens de bestralingsperiode tot drie maanden na het einde van de behandeling, niet bloot aan direct zonlicht en gebruik geen zonnebank.
- Gebruik een totale hypoallergene sunblock (factor 50) bv. Louis Widmer, Avène®.

Als u tijdens de bestraling last heeft van huidproblemen, dan kunt u terecht bij de radiotherapeut of bij een verpleegkundige van radiotherapie. Zij zullen u een aangepaste verzorging voorstellen.

Als de huid op het einde van de behandeling toch open zou zijn, dan zal de verpleegkundige u mogelijk vragen om een week later terug te komen voor een wondcontrole. De verpleegkundige zal u hiervoor een afspraak geven.

Belangrijk bij de afspraak wondcontrole:

Als u een afspraak kreeg voor een wondcontrole, dan is het **belangrijk dat u de zalf en het materiaal voor de wondzorg zelf meebrengt naar deze wondcontrole**. Wanneer u het materiaal niet meebrengt, dan zijn wij genoodzaakt om materialen van het ziekenhuis te gebruiken. De gebruikte materialen rekenen we aan op uw ziekenhuisfactuur.

Contacteer ons wanneer de bestralingsperiode **al ten einde is** en u één van volgende huidreacties opmerkt:

- hevige roodheid
- pijn
- zwelling
- het ontstaan van een wonde
- verandering in de hoeveelheid wondvocht
- verandering in de kleur van het wondvocht
- het ontstaan van een wondgeur
- koorts

Buikpijn, krampen en diarree

Buikpijn, krampen en diarree komen vaak voor. Meestal treden deze ongemakken op in de derde week van de behandeling. Deze ongemakken zijn slechts tijdelijk. Eén tot twee weken na het einde van de behandeling zullen uw darmcellen terug hersteld zijn.

Vraag raad aan uw arts of aan een verpleegkundige wanneer u hier last van heeft. Zij zullen u advies geven en u een aangepaste verzorging voorstellen.

Een aantal van deze ongemakken kan u voorkomen door kleine aanpassingen in de voeding. Na uw eerste bestraling plannen we voor u een kort gesprek met een voedingsdeskundige. Die geeft u tips rond voeding tijdens de bestralingsperiode.

Moeilijkheden bij het plassen

Het is mogelijk dat u last krijgt van volgende neveneffecten:

- Pijn tijdens het plassen
- Gevoel van een volle blaas
- Een drukkend gevoel in de onderbuik
- Vaak en dringend moeten plassen (ook 's nachts)
- Bloed in de urine

Dit komt meestal voor in de derde week van de bestraling. De klachten verdwijnen weer spontaan binnen een maand na het einde van de behandeling.

Algemeen advies om ongemakken te beperken

- Drink regelmatig, zo neemt u voldoende vocht op.
- Beperk tabak, koffie, alcohol, thee en sterk gekruide spijzen.
- Probeer regelmatig te plassen. Plas niet juist vóór de bestraling als de blaas bij de bestraling vol moet zijn.

Effect op de geslachtsorganen

Bij een bestraling in de onderbuik kan het zijn dat (als de eierstokken mee bestraald worden) de hormoonproductie vermindert. Hierdoor kan er een vervroegde menopauze optreden.

Door de bestraling is het mogelijk dat de vagina minder vocht afscheidt. Afhankelijk van de oorzaak, de plaats van de bestraling en de toegediende dosis, zal de verminderde vochtafscheiding tijdelijk of blijvend zijn.

Het is mogelijk dat er een vaginale ontsteking ontstaat. Deze ontsteking geneest meestal enkele weken na het einde van de behandeling. We raden aan om dan geen seksuele betrekkingen te hebben zodat de vaginawand beter kan herstellen.

Door de bestraling kan de vagina vernauwd geraken. Een vernauwing kan enkele weken tot maanden na de behandeling optreden. U kunt dit probleem bespreken met de radiotherapeut of met een verpleegkundige. Zij kunnen u hierover meer informatie geven.

Bij pijn of bloedverlies moet u zeker uw arts raadplegen.

Algemeen advies

- Praat hierover met uw partner.
- Vraag raad aan uw arts.
- Gebruik een glijmiddel op basis van water als u pijn hebt bij betrekkingen.

Vermoeidheid

Tijdens de bestralingsperiode kunt u zich moe voelen. Spreek hierover met uw arts of met een verpleegkundige. In onze wachtzaal vindt u ook de folder 'Vermoeidheid bij en na kanker'.

Tot slot

In de folder 'Sociale voorzieningen' vindt u nuttige informatie over eventuele tussenkomsten bij uw ziekte, over gespreksgroepen en andere vormen van psychosociale zorg.

Onze sociaal verpleegkundigen staan steeds voor u klaar om te luisteren en om uw vragen te beantwoorden. U kunt hen bereiken via de dienst patiëntenbegeleiding (014 40 68 35).

Wie contacteren bij vragen/ problemen?

Heeft u na de bestralingsperiode nog vragen? Dan kunt u terecht bij uw huisarts.

Heeft u specifieke vragen over de voorbije behandeling? Dan kunt u, afhankelijk van het toestel waarop u werd bestraald, rechtstreeks telefonisch contact opnemen met de dienst radiotherapie op campus Sint-Elisabeth:

	Secretariaat RT	014 40 69 40
	Toestel Onyx	014 40 69 43
	Toestel Perla	014 40 69 13
	Polikliniek oncologie	014 40 69 02

Persoonlijke notities / vragen

Eventuele vragen of opmerkingen kunt u hier noteren.

Zo heeft u uw vragen steeds bij de hand tijdens een gesprek met de arts of met een verpleegkundige.

[illegible]

AZ Turnhout vzw
www.azturnhout.be
info@azturnhout.be

Campus Sint-Jozef
Steenweg op Merksplas 44
2300 Turnhout
014 40 60 11

Campus Sint-Elisabeth
Rubensstraat 166
2300 Turnhout
014 40 60 11